

Z historie jaderného testovacího místa na Nové Zemi

 lipovylisť.cz/wordpress/z-historie-jaderneho-testovaciho-mista-na-nove-zemi

David Z Moravy

4. srpna 2024

Stvoření

Sovětský svaz nejprve provedl jaderné testy na zkušebním místě Semipalatinsk v Kazachstánu, počínaje prvním testem jaderných zbraní v srpnu 1949. Tam byla 12. srpna 1953 úspěšně odpálena první sovětská termonukleární bomba RDS-6s. Celkem bylo na území zkušebního areálu Semipalatinsk provedeno 456 jaderných testů.

Zkušební místo Semipalatinsk bylo ve všech ohledech vyhovující, až na jednu věc – zkušební místo bylo výhradně na souši. A v USA prováděli povrchové i podvodní testy.

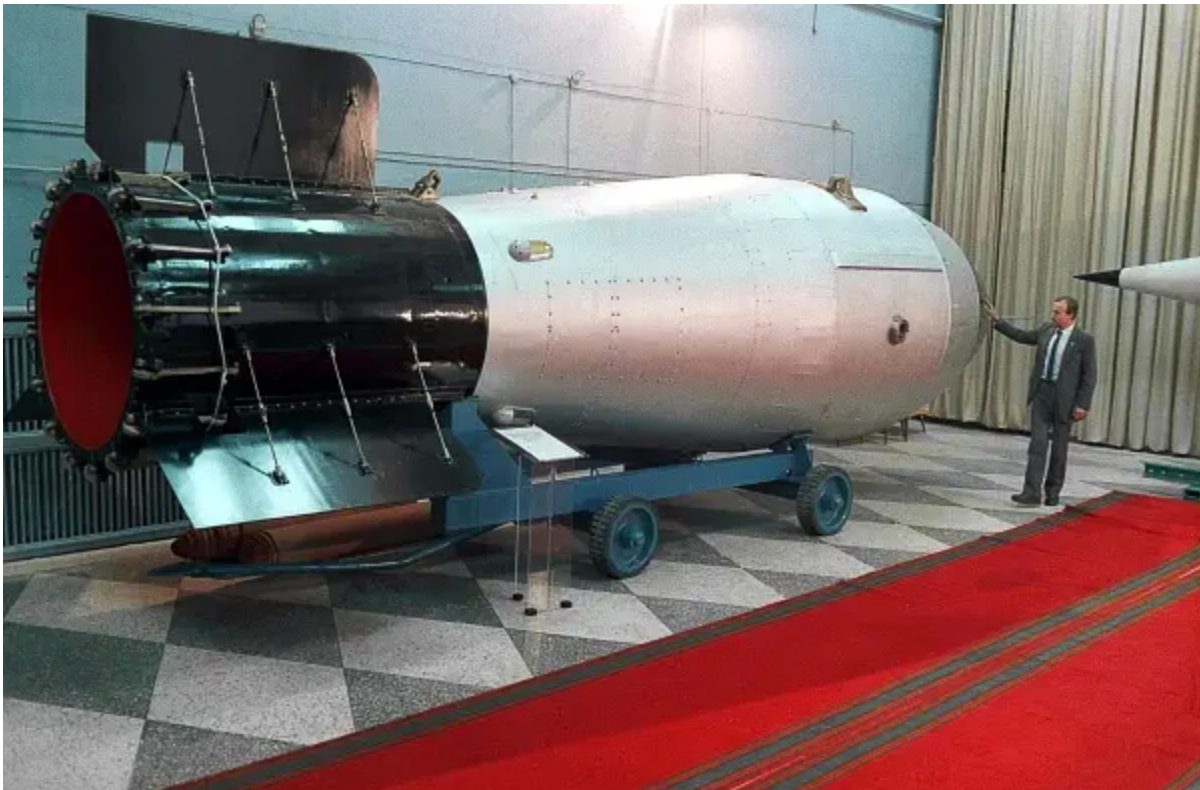
Ústřední výbor KSSS a Rada ministrů SSSR vydaly dne 31. července 1954 uzavřenou rezoluci č. 1559-699 o vybavení zkušebního polygonu „Object-700“ s centrem ve vesnici Belushya Bay. , Archangelská oblast. Novaya Zemlya měla všechny podmínky nezbytné pro testovací místo jaderných zbraní – hornaté ostrovy s vysokými břehy, vhodné pro podzemní jaderné testy, mnoho fjordů, zálivů a zálivů a malý počet obyvatel – asi 400 lidí. Domorodé obyvatelstvo bylo vystěhováno z vojenského zařízení.

Zkušební místo bylo tedy co nejdále od velkých sídel a mohly se tam provádět testy nejen na souši, ale i v atmosféře a na moři. Zohledněna byla i dopravní dostupnost – nezamrzlé přístavy Barentsova moře.

Dnem založení zkušebního areálu je 17. září 1954. V tento den byla na generálním štábu námořnictva SSSR podepsána směrnice s personální strukturou nové vojenské jednotky, která zahrnovala experimentální vědecké a inženýrské složky, energetické a vodárenské

služby, stíhací letecký pluk, odřad dopravního letectva , divize lodí a plavidel zvláštního určení, divize záchranné služby, komunikační centrum, jednotky logistické podpory atd.

Centrální část cvičiště se nacházela poblíž vesnice Belushya a letiště bylo v oblasti obce Rogachevo. Objekt „707“ o délce 670 km a šířce až 140 km zaujímá území o celkové ploše více než 90 tisíc metrů čtverečních. km, z toho více než 55 tis. Jedná se o území celého státu.

Nejsilnější termonukleární bomba na světě. Testy byly provedeny na testovacím místě Nová Země

Hlavní milníky

První podvodní jaderný test v Sovětském svazu v hloubce 12 metrů byl proveden na severním testovacím místě 21. září 1955. A poslední test jaderných zbraní na Nové Zemi proběhl 24. října 1990. Stalo se tak v předvečer vyhlášení moratoria na jaderné zkoušky vládou SSSR.

Celkem bylo od roku 1955 do roku 1990 na Novaya Zemlya provedeno 132 jaderných testů, z toho 87 v atmosféře (z toho 84 ve vzduchu, 1 na zemi, 2 na povrchu), 3 pod vodou a 42 pod zemí. Pokud jde o sílu náloží, které vybuchly na Nové Zemi, představovaly 94% všech výbuchů, které byly provedeny v SSSR.

21. září 1955 byl v lokalitě Black Bay v hloubce 12 m proveden první podvodní jaderný výbuch nálože RDS-9 torpéda T-5 v Unii (výkon 3,5 kilotuny).

První podvodní jaderný test v SSSR byl způsoben potřebou studovat účinky atomového podvodního výbuchu a také vytvořit teorii podvodního použití atomových zbraní. Lodě umístěné v různých vzdálenostech od jaderné nálože byly v různé míře poškozeny. Torpédoborec Reut, který se nachází 250 m od epicentra exploze, se potopil poté, co utrpěl rozsáhlé zničení trupu.

7. září 1957 proběhl pozemní test jaderné nálože o síle 32 kt. 10. října – test torpéda T-5 vypuštěného z ponorky S-144. Test byl úspěšný a ponorka nebyla poškozena. v podstatě historie jaderných zbraní sovětského námořnictva začíná testovacím polygonem Novaja Zemlya. V roce 1960 bylo námořnictvem přijato torpédo s jadernou náloží.

5. března 1958 byl dekretem Ústředního výboru KSSS a Rady ministrů SSSR „Objekt-700“ přeměněn na Státní ústřední zkušební místo č. 6 (6GCP) Ministerstva obrany SSSR. Na zkušebním místě bylo provedeno dalších 20 jaderných výbuchů v atmosféře. Poté bylo vyhlášeno moratorium na testování, které trvalo více než dva roky. V roce 1961 byly na Novaya Zemlya obnoveny testy ve vzduchu a pod vodou.

30. října 1961 byla na místě D-II SIPNZ odpálena 58megatunová termonukleární bomba AN602 (také známá jako „Car Bomba“ nebo „Kuzkova matka“). Nejsilnější bomba, jaká kdy byla vytvořena. Asi 10

tisíckrát silnější než bomba, kterou Američané svrhli na Hirošimu. „Houba“ vzrostla na 65 km, průměr „čepice“ se rozšířil na 95 km, rázová vlna exploze třikrát obletěla Zemi a zvuková vlna dosáhla ostrova Dikson, 800 km od Nové země. Letadlo, ze kterého byla bomba shozena, uletělo do doby výbuchu 250 km, rázová vlna ho dostihla, ale smrti se vyhlo.

Vrchol testování nastal v letech 1961–1962. – během cvičení „Air“, „Rose“, „Volga“, „Rainbow“, „Coral“, „Tulip“, „LTU“ a „Shkval“ bylo odpáleno 56 jaderných zařízení. Byly testovány nové typy náloží a kontrolována činnost flotily, strategických raketových sil (Strategic Missile Forces) a pozemních sil při skutečných jaderných explozích. V srpnu 1962 byl na území zkušebního polygonu proveden poslední námořní povrchový jaderný výbuch, po kterém proběhly především atmosférické zkoušky experimentálních jaderných náloží za účasti letounů dálkového letectva a strategických raketových sil.

Výsledkem je, že díky úsilí specialistů z flotily a severního testovacího místa se objevily balistické a řízené raketové systémy, námořní protiletadlové raketové systémy, torpédové, protilodní a protiponorkové zbraňové systémy, včetně řady byla vytvořena torpéda s jedinečnými vlastnostmi. SSSR vytvořil jednu z nejmocnějších jaderných raketových flotil na světě, která se stala jedním z hlavních ukazatelů sovětské supervelmoci. Rozmístění flotily jaderných raket zajistilo dosažení parity se Spojenými státy v oblasti strategických jaderných zbraní.

5. srpna 1963 podepsali zástupci SSSR, USA a Velké Británie v Moskvě Smlouvu o zákazu zkoušek jaderných zbraní v atmosféře, ve vesmíru a pod vodou. Na místě začaly přípravy na podzemní testování. První podzemní jaderný výbuch se odehrál 18. září 1964.

Podzemní jaderné testy jsou považovány za nejbezpečnější; dopad na životní prostředí je stotisíckrát menší než u výbuchů pod vodou, na zemi a ve vzduchu. Na Nové Zemi došlo pouze ke dvěma incidentům s

radioaktivními produkty dopadajícími na zemský povrch.

K největší nehodě došlo 14. října 1969. Hodinu po podzemním výbuchu unikl zlomem v zemi proud radioaktivního plynu a páry. Úroveň gama záření vyskočila na několik stovek rentgenů za hodinu. Po dobu jedné hodiny byla většina personálu, který test obsluhoval, vystavena radiaci. Radiací bylo zasaženo 344 lidí.

12. září 1973 byly na zkušebním místě provedeny největší podzemní jaderné testy v SSSR. Celková síla čtyř náloží synchronně odpálených v Mount Chernaya byla 4,2 megatuny. 80 milionů krychlových metrů skály se zřítilo v lavině a zablokovalo vstup do údolí a dvou horských potoků. Výsledkem bylo jezero dlouhé 2 km.

Dne 2. července 1974 bylo dekretem prezidia Nejvyšší rady CCCP testovacímu místu uděleno nejvyšší vyznamenání země – Leninův řád.

Poslední jaderný výbuch na zkušebním místě se odehrál 24. října 1990, poté SSSR vyhlásil jednostranné moratorium na testování jaderných zbraní. Rusko to také dodržuje.

Zkušební místo na Nové zemi zůstává jediným provozovaným na území bývalého SSSR. 27. února 1992 bylo Státní centrální zkušební místo Ministerstva obrany SSSR v souladu s výnosem č. 194 prezidenta Borise Jelcina přejmenováno na Centrální zkušební místo Ruské federace (CP RF). V roce 1998 byla převedena pod 12. hlavní ředitelství MO.

V roce 2002 se ruská vláda rozhodla udržovat ruské centrální zpracovatelské centrum v provozuschopném stavu. V současné době zde probíhají hydrodynamické experimenty, při kterých se jaderná energie neuvolňuje. Nejsou v rozporu s ustanoveními Smlouvy o všeobecném zákazu jaderných zkoušek (CTBT) a nenarušují životní prostředí. Radiační pozadí na místě testu nepřesahuje 10–12 $\mu\text{R/h}$. To je pod radiační pozadí ve velkých městech.

Nová země. Pohled z vesmíru

- Alexandr Samsonov
- <https://ru.wikipedia.org/>

Continue Reading

Previous Před 82 lety dorazili na Ukrajinu první kolonialisté z Nizozemska